

UPPSALA
UNIVERSITET

Sexuella möten

En kvalitativ intervjustudie om hur sexualitet formas i
interaktioner

Agnes Ohlander

Tiina Rajala

Sociologi C, VT-17

Kandidatuppsats 15 hp

Handledare: Dominika Polanska

Sammanfattning

I denna studie har vi utifrån ett interaktionistiskt perspektiv undersökt hur unga vuxna upplever sin egen sexualitet och hur den formas i olika typer av interaktioner över tid. Urvalet för denna studie består av fem kvinnor respektive män mellan 23 och 33 år. Materialet har samlats in genom semistrukturerade kvalitativa intervjuer. Det insamlade materialet har analyserats med hjälp av Jenkins identitetsteori och Simon och Gagnons sexuella skript. Våra resultat visar att människors sexualitet formas i interaktion med andra. Sexuella möten och samtal över tid bidrar till att människor går från tydliga normativa handlingsmönster till mer personligt präglade sätt att både se och ha sex. För många har en central aspekt varit specifika möten eller samtal som ändrat hur de ser på sin egen sexualitet på ett avgörande sätt.

Nyckelord: sexualitet, sexuella skript, interaktion

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.1 Disposition	6
2. Teoretiska utgångspunkter	6
2.1 Symbolisk interaktionism	6
2.2 Identitetsteori	7
2.3 Sexuella Skript	9
3. Tidigare forskning	10
3.1 Symbolisk interaktionism och sexualitet	10
3.2 Hur kontext och erfarenheter inverkar på individers sexuella meningsskapande	11
3.3 Kommunikationens betydelse för den upplevda sexualiteten	13
3.4 Medias inverkan på sexualitet och sexuella skript	14
3.5 Sammanfattning av tidigare forskning	15
4. Metod	15
4.1 Metodologisk ansats	15
4.2 Kvalitativ intervju	16
4.3 Urval	17
4.4 Intervjuförfarande	17
4.5 Transkribering och kodning	18
4.6 Analysförfarande	19
4.7 Tillförlitlighet & reflexivitet	19
4.8 Generaliserbarhet	21
4.9 Etiska överväganden	21
5. Resultat och analys	22
5.1 Första tiden av sexuella möten	23
5.1.1 Precis som alla andra	23
5.2 Sexuella interaktioners kontext och betydelse	26
5.2.1 Det riktiga samlaget	26
5.2.2 Sexualiteten genom andra	27
5.2.3 Pornografi	28
5.2.4 Meningsskapande kring sexuella möten	29

5.2.5 Kommunikationens betydelse	31
5.3 Tongivande händelser för individers sexualitet	31
5.3.1 Sexuella möten	32
5.3.2 Betydelsefulla samtal	33
6. Avslutande diskussion	34
6.1 Summering av huvudresultat	34
6.2 Resultat i relation till teori och tidigare forskning	35
6.3 Resultat i relation till metodval	37
6.4 Sammanfattande slutsats	38
Referenser	39
Bilaga 1: Intervjuguide	42
Bilaga 2: Kodschema	43

1. Inledning

Individens sexualitet blir ett allt mer omtalat ämne, det ser vi i tv- och radioprogram som Fråga Olle och Ligga med P3. Den centrala aspekten av dessa program är hur experter ska reda ut sexuella problem, vilket visar på ett större intresse kring sex och sexualitet. Alla förväntas att ha en sexualitet. Du förväntas att veta vad du gillar i sängen och kunna uttrycka detta för nya partners. Individens sexualitet är inte längre lika privat och tabubelagt som den tidigare varit. Vi lever i ett samhällsklimat som präglas av individualism och förespråkar öppenhet. Din sexualitet är inte bara något du förväntas att ha utan också en del av vem du är som person. Sex anses vara en viktig del av livet och något nödvändigt för relationer, där sex många gånger kopplas till samlag vilket oftast sker i samspel med andra.

Sexualitet är inte något statiskt, utan ändras och ser annorlunda ut hos varje individ. Tydliga indikationer på hur olika sexualiteter syns olika mycket alla de grupper i samhället vars syfte är att samla individer med liknande sexualitet och preferenser. Det finns exempel på olika grupper där en viss typ av sexualitet är ett krav för att delta, exempelvis swingersgrupper, BDSM-rörelser och klubbar med en inriktning på en specifik fetisch. Dessa communitys är gjorda av och för individer som alla delar liknande sexuella uttryck. Grupperna består av individer som gör sin sexualitet med andra, inom communitys ramar. Många studier har undersökt avvikande sexualitet där av till exempel Charlotta Karlström (2016) med sin populära doktorsavhandling *BDSM: paradoxernas praktiker*. Dessa sexualiteter är synliga och ses av många utförare som en livsstil. Den icke-avvikande sexualiteten är mer osynlig då den inte praktiseras i olika communitys eller anses vara en livsstil. Om man utgår från att sexualitet inte är en inneboende del av individen utan dynamisk och socialt formad kan det tänkas att den icke-avvikande sexualiteten som räknas till normen har en avsaknad av vissa sociala faktorer eller händelser som format den avvikande sexualiteten. Då vi utgår från att sexualiteten är dynamisk och socialt formad, blir det därför intressant att undersöka just den sexualiteten som ingår i normen för att få en djupare förståelse för vad individen upplever som meningsfullt för formandet av sexualiteten. Vi vill i denna studie fokusera på interaktioner som en av de sociala aspekter som formar sexualiteten. Syftet med studien är att utifrån ett interaktionistiskt perspektiv undersöka hur unga vuxna upplever sin egen sexualitet och hur den formas i olika typer av interaktioner över tid. Detta syfte ämnar vi besvara genom följande frågeställningar:

- Vilken betydelse får specifika sexuella möten för förhållandet av den upplevda sexualiteten?
- Vilken roll spelar kommunikationen av sexuella interaktioner för förhållandet av den upplevda sexualiteten?
- Hur förändras den upplevda sexualiteten över tid?

1.1 Disposition

Vår studie kommer att inledas med en presentation av de teorier vi valt att utgå från som berör Jenkins interaktionistiska teori om hur identitet förhandlas fram i interaktionen och Simon och Gagnons teori om sexuella skript. Vi kommer därefter fortsätta med tidigare forskning som behandlar sexualitet i relation till symbolisk interaktionism, kommunikation, kontext samt medier. I metodavsnittet kommer vi att presentera vårt metodval, som redogör för urval, utförande av kvalitativa intervjuer, hur vi transkriberat och kodat vårt material samt etiska överväganden. Metodavsnittet kommer även att behandla den fenomenologiska utgångspunkt vi har valt. I resultat och analys presenteras vårt bearbetade material och relevanta teorianknytningar. Uppsatsen avslutas med en diskussion där frågeställningen knyts till resultatet från vår empiriska undersökning.

2. Teoretiska utgångspunkter

I detta avsnitt kommer vi att presentera de teorier som kommer ligga som grund för vår undersökning. Vi kommer inledningsvis ge en kort presentation av symbolisk interaktionism, då studiens syfte avser att undersöka hur individers sexualitet görs i interaktioner, samt möjliga likheter mellan identitetsskapande och förhållandet av sexualitet. Vi vill även undersöka vilka sexuella erfarenheter och interaktioner som upplevs meningsfulla för individen. Avsnittet som följer kommer ge en kort redogörelse för olika identitetsteoretiker, detta för att positionera den teori som vi använder oss av. Vidare kommer vi presentera våra två huvudsakliga teorier, som avhandlar sexuella skript och identitetsskapande. Detta för att kunna undersöka förhållandet av sexualitet och meningsbyggnader kring interaktioner.

2.1 Symbolisk interaktionism

Den symboliska interaktionismen följer konstruktionismens grundantaganden men istället för att fokusera på hur mening och sociala konstruktioner skapas på en samhällsnivå, inriktar sig den symboliska interaktionismen på interaktioner och den mening som förhandlas fram

mellan individer (Reynolds, 2003). Detta blir viktigt i vår studie då en central aspekt av vår analys kommer att undersöka hur sexualitet formas i interaktioner. Herbert Blumer (1969) redogör för hur symbolisk interaktionism används för att förstå samhället utifrån de interaktioner som sker mellan individer. Blumer förklarar interaktionsprocessen, där individer tolkar och definierar andra individers handlingar snarare än reagerar på dem. Blumer menar att mening är något individen förhandlar fram, genom interaktionen och att ingenting har en inneboende mening i sig själv. Hur individer handlar baseras på den mening de tillskriver andra människors handlingar. Mänsklig interaktion baseras, enligt Blumer, på hur individer tillskriver mening för symboler och hur individen sedan tolkar den. Symbolisk interaktionism är den basen som identitetsteori och sexuella skript har grundats i. Vi redogör för detta teoretiska ramverk då vi vill presentera in våra två huvudteorier i ett sammanhang.

2.2 Identitetsteori

Richard Jenkins (2008) definierar begreppet identitet som en självupplevd status, roll, mening och självbild hos individer. Identiteter är socialt konstruerade och skapas i relation till andra. Kontextuella faktorer som historiska kontexter, geografisk plats, institutioner och grupptillhörigheter inverkar på identitetsskapande. Identiteten är dynamisk och föränderlig beroende på individens sociala kontext. Flera andra interaktionister behandlar identitet och identitetsskapande. Sheldon Stryker (1980) menar att individens identitet uppstår från internaliserade positioner som förekommer i deras liv. Den rollen som individen har i en specifik kontext, blir då också individens identitet. Peter Burkes (2009) resonemang grundar sig på Strykers rollidentitetsteori, men han tillägger två aspekter av individers identitet. Burke menar att, förutom personers rollidentitet, har de en social identitet och en personlig identitet. Den sociala identiteten innefattar en persons grupptillhörighet. Burke redogör för den personliga identiteten där individen internaliserar specifika egenskaper som de sedan tillskriver sin egen person.

Jenkins (2008) förklarar hur den mänskliga världen, samhället och individen konstrueras genom olika ordningar. Den individuella ordningen, interaktionella ordningen samt den institutionella ordningen utgör den mänskliga världen. Den individuella ordningen utgörs av den interaktionen som sker inom individen själv. Jenkins menar att den växelverkan som sker mellan individens inte *I* och *Me* utgör Jaget hos individen. Jaget är en produkt av interna själv-definitioner och externa definitioner av individen från andra. Jenkins menar att ingen

individens upplevelse av Jaget är skapat av individen, utan är socialt konstruerat. Han menar att individer inte kan se sig själva utan att se sig själva utifrån hur andra ser dem, han benämner detta som process av identifikation (Jenkins, 2008 s. 40, 42). Vidare förklarar Jenkins att Jaget utgörs av *I* och *Me*, där *I* är individen i stunden och *Me* är den reflekterande delen av Jaget (s. 62-63). Detta utgör en tyngdpunkt i Jenkins förklaring av hur processen av identifikation är relevant och nödvändig för skapandet av självet. Den individuella identiteten är inte värdefull utan sammanhang, det går inte att tillförskaffa en identitet isolerad från omvärlden (Jenkins, 2008, s. 40–41).

Den interaktionella ordningen förklarar hur den mänskliga världen utgörs av relationerna mellan individer och vad som händer i interaktionerna mellan dem. Jenkins menar att en individ inte bara kan anamma en identitet, utan de personer vi interagerar med måste validera den. Jenkins menar att individer strävar efter att vara något eller någon, samtidigt som de strävar efter att bli sedda som något eller någon. Här sker en intern-extern dialektik mellan hur du själv ser dig själv och hur andra ser dig (Jenkins, 2008, s. 42). Den institutionella ordningen förklarar hur mönster och organisationer blir till av etablerade sätt att göra saker på och hur institutioner är beteendemönster i olika situationer som har blivit etablerade sätt att göra saker på över tid. Institutionerna spelar en stor roll då de guidar människors beteende (Jenkins, 2008, s. 157). Jenkins (2008, s. 43, 206) förklarar hur den kollektiva identiteten består av gruppidentifikation och kategorisering. Enligt Jenkins innebär en grupp att det är individerna i den gruppen som själva identifierar och definierar den. En kategori skiljer sig från en grupp då den är identifierad och definierad av andra. En vidare distinktion av detta är vad Jenkins (2008, s. 44) delar upp i *nominal and virtual distinction*, vilket kan förstås som skillnaden mellan namnet (nominal) och den faktiska erfarenheten (virtual) av en identitet. Två personer kan ha samma nominala identitet men med helt olika faktiska konsekvenser och erfarenheter av den identiteten. Den nominala och virtuella identiteten går att koppla till skillnaden mellan grupper och kategorier men är inte kongruenta. En förändring där en kategori blir en grupp innebär en förändring av den virtuella identiteten som också kan innebära en förändring av den nominala identiteten (Jenkins, 2008, s. 44). Skillnaden mellan den nominala och virtuella identiteten menar Jenkins är viktig då identifiering inte endast handlar om hur man benämner en identifiering utan också vilken skillnad den skapar i individens faktiska liv. Vi har valt att använda Jenkins identitetsteori då den hjälper oss att ge en djupare förståelse för de processer som är involverade i hur sexualiteten formas hos

individ. Detta då processerna för förandet av sexualiteten skulle kunna förstås på liknande sätt som Jenkins process av identifikation.

2.3 Sexuella skript

Simon och Gagnon (2003, s. 492) menar att sexualitet är en social handling som är socialt konstruerade och inlärd i samhället genom interaktioner. Sexuella handlingar är kontextberoende och föränderliga. De menar att sexualitet är flytande och avfärdar biologiska förklaringsmodeller där sexualiteten skulle vara något statiskt som går att återfinna i den fysiska kroppen. Vidare menar de att sexuella beteenden inte kan förklaras av drifter eller instinkter och sexuella känslor uppstår inte endast fysiskt i kroppen, utan kräver också mening för att manifesteras. För att förklara sexualitet använder sig Simon och Gagnon (1984 s. 53) av det de kallar för sexuella skript. De sexuella skripten fungerar som kognitiva scheman eller ramverk för hur individer tolkar och agerar i sexuella situationer. De delar upp skripten i tre olika nivåer; interpersonella skript, intrapsykiska skript och kulturella scenarier. Intrapsykiska skript innebär skript på mikronivå och finns hos individen. Dessa innefattar bland annat sexuella fantasier, önskningar och begär. Kulturella scenarier innebär kognitiva scheman eller ramverk som verkar på en kulturell nivå och guidar individens beteenden. Skript i form av kulturella scenarier fungerar inte för att förutspå en enskild individs beteende och går inte heller att generaliseras på alla omständigheter då de är för abstrakta. De interpersonella skripten verkar på en mesonivå i den konkreta interaktionen mellan individer. Simon och Gagnon (1984, s. 53) menar att de interpersonella skripten baseras på kulturella scenarier men anpassas efter varje situation. De interpersonella skripten gör det möjligt att skapa kongruens mellan de abstrakta omständigheterna (kulturella scenarier) och önskade förväntningar (intrapsykiska skript) i den konkreta situationen. De interpersonella skripten är det som möjliggör interaktionen mellan individer. De interpersonella skripten är socialiserade hos individen men även inlärd under specifika interaktioner eller situationer. Skripten ser olika ut i olika samhällen, och hos olika individer där individer aldrig har exakt samma skript men där två individer inom samma kultur kan ha tillgång till ungefär samma skript (1984, s. 53). Detta innebär att de sexuella skripten i form av kognitiva scheman kan förstås som en manifestation av samhällets normer då skripten utgör individens internaliserade handlingsramar för sexuella interaktioner. Simon och Gagnon (1984 s. 54) menar att sexuella handlingar inte har någon inneboende betydelse utan blir först betydelsefullt när samhället definierar det som sådant eller när individen själv tilldelar erfarenheter särskild betydelse. För

att förstå hur individer upplever sin sexualitet och hur de agerar i sexuella interaktioner behövs det en förståelse för vad handlingarna kommer från och vad som påverkar den. Genom sexuella skript kan vi förstå hur individer interagerar med andra, och vilka aspekter som ligger till grund för interaktionerna som formar deras sexualitet.

3. Tidigare forskning

I detta avsnitt kommer vi presentera vilka olika interaktionistiska perspektiv som har använts för att undersöka sexualitet och hur det interaktionistiska perspektivet har använts för att förklara sexualitetsskapande. Syftet med vår studie är att undersöka hur unga vuxnas sexualitet formas i interaktioner, vi vill visa de olika teoretiska begrepp inom interaktionismen som används för att förklara individers sexualitet, och positionera var tyngdpunkten i denna forskning ligger. I den första delen kommer vi att presentera en mer generell kontextualisering av hur forskning kring sexualitet har förts genom ett interaktionistiskt perspektiv. Vi kommer att fortsätta med att redogöra för forskning som behandlar hur kontext och erfarenheter inverkar på sexualitet och individers sexuella meningsskapande. Detta för att få en djupare förståelse av den forskning som berör hur sexualiteten formas. Avslutningsvis redogör vi för tidigare forskning kring kommunikationens betydelse för och pornografins effekter på individers upplevda sexualitet. Detta då vår studie både kommer undersöka den kommunikationen som sker mellan individer, men också undersöka hur medier kommunicerar ut sex.

3.1 Symbolisk interaktionism och sexualitet

McCabe, Tanner och Heiman (2009) använder ett symbolisk interaktionistiskt ramverk för att undersöka hur individer tolkar frågor kring sexualitet och meningen av sex. Genom att använda sexuella skript och ett symboliskt interaktionistiskt ramverk identifierades två teman om individers förståelse av sex och sexualitet. Det första temat visade att hur människor pratar om sex på en kulturell nivå speglar traditionella könsroller i samhället, men att personliga erfarenheter kan upplevas som ambivalenta. Det andra temat visade att det fanns en bred variation av förståelse för sex och sexualitet vilket innefattar hur förväntningar på kön påverkade vilken mening individer tillskrev sex och sexualitet. Precis som McCabe, Tanner och Heiman, använder Gordon och Silva (2015) en teoretisk modell som bygger på socialkonstruktionism och symbolisk interaktionism för att förstå individers upplevda sexualitet. Gordon och Silva grundar även sin analys på teorier om sexuella skript, där deras

grundantaganden är att miljö och kontext är centralt för förandet av individens sexualitet. I deras resonemang tar de hänsyn till både sociala, men också biologiska faktorer för utvecklandet av sexualitet. Med denna bas redovisar studien en förklaringsmodell för hur sexuell läggning och sexuell identitet utvecklas och förändras. Detta exemplifierar hur interaktionism används för att ringa in ämnen kring identitetsskapande och sexualitet. Båda studierna visar hur kulturella och kontextuella aspekter inverkar på hur individer utvecklar och förändrar sin sexualitet. De centrala resonemangen vi kommer att använda är hur sexualiteten är föränderlig men också hur kulturella normer präglar förandet av individers sexualitet.

För att nyansera forskningsfältet har Longmore (1998) utfört en litteraturstudie kring hur symbolisk interaktionism som ansats används i forskningen om sexualitet. Longmore jämför olika inriktningar av symbolisk interaktionism som berör inriktningarnas metodologiska antaganden, där hon utvärderar och kritiserar de olika inriktningarnas ansatser. Hon menar att varken en strukturell eller situationell inriktning av symbolisk interaktionism ger särskilt utförliga förklaringar för beteende men att fördelen med att använda symbolisk interaktionism som ansats vid studier kring sexualitet ligger i att den oftast är fri från moraliskt dömande. Trots att Longmore anser att den symboliska interaktionismen är bristfällig när det kommer till att förklara beteende anser inte vi att det finns något teoretiskt ramverk som till fullo kan förklara alla aspekter av exempelvis sexualitet. Då syftet med vår studie är att undersöka hur sexualitet formas i just olika typer av interaktioner känns det relevant att använda den symboliska interaktionismen som ett teoretiskt ramverk för att studera sexualitet.

3.2 Hur kontext och erfarenheter inverkar på individers sexuella meningsskapande

Flera studier använder teorier om sexuella skript som analysverktyg och teoribas för att förstå olika dimensioner av sexualitet och sexuellt meningsskapande. Miller och Byers (2004) har undersökt hur personer tänker att bra förspel och sex ser ut för de själva samt hur de resonerar kring vad de tror att deras partners betraktar som bra förspel och sex. De som undersöktes hade varit i ett heterosexuellt partnerskap i längre än tre månader. Studien visar att både män och kvinnor vill ha längre och bättre förspel än vad de faktiskt upplever att de har. Resultatet visar att det fanns en diskrepans mellan individernas faktiska sexuella handlingar och deras ideala skript. Miller och Byers studie visar på att individer förlitar sig på sexuella stereotyper

för att uppskatta partners sexuella skript, snarare än på vad partnern explicit eller implicit faktiskt har sagt. Studien visar på hur normer och könsroller påverkar hur kvinnor och män agerar i sexuella möten. Andra studier har visat hur man i olika sexuella möten snarare använder sig av olika sexuella handlingsramar. Morrison m.fl. (2014) utgår också från en teoretisk grund där sexuella skript är centralt för deras analysförfarande. Studien utforskar vidden och mångfalden av mäns tankar kring sex och relationer, med syftet att skapa en djupare förståelse för heterosexuella mäns sexuella självbild och sexuella handlingar. Studien gör detta genom att identifiera de huvudsakliga skript männen använder sig av och kommer fram till att de har multidimensionella skript, då de använder sig av olika skript med olika partners. Studien visar även på hur normer rörande exempelvis maskulinitet påverkar männens sexuella skript. Berntson, Hoffman & Luff (2013) använder sexuella skript i sin studie, där de undersöker hur kontext och miljö påverkar sexuella interaktioner. De visar hur sociala nätverk och universitetsmiljön formar sexuella skript. Studien presenterar hur individers olika sexuella möten och skript är präglade av normer rörande alkoholkonsumtion, kön och etnicitet men framförallt av individernas vänskapskrets. Resultaten visade att uppfattningen om sina nära vänners sexuella möten och frekvens hade den största inverkan på individens sexuella beteende snarare än kontexten av universitetsmiljön. Undersökningen visar att en kontextuell påverkan på sexualitet och sexuella praktiker existerar, men att den faktor som påverkar mest är uppfattningen om vad andra gör. Dessa studier hjälper oss att bättre förstå hur sexuella skript fungerar och hur de har använts i tidigare forskning då de visar på hur könsroller, normer och kontext kan påverka sexuella skript samt att det kan finnas olika sexuella skript för olika möten. I vår studie kommer vi att använda sexuella skripten för att mer specifikt analysera hur de fungerar och förändras i interaktioner med andra.

Tidigare forskning visar inte bara att normer, könsroller och kontext påverkar hur vi agerar sexuellt men även mängden erfarenhet. Horne och Zimmer-Gembeck (2005) undersöker hur kvinnor mellan 16-20 år skapar mönster av sexuella beteenden. De fokuserar på teman av sexuell oerfarenhet och sexuell erfarenhet, tidig och sen sexdebut samt onanivanor. Dessa ställs mot mätningar av generellt och sexuellt välmående, kroppsbild, hur kvinnorna upplever rätten till njutning och sexuell agens. Studien använde självförtroende och lycka som två mått på det generella välmåendet. De kvinnorna med mer sexuell erfarenhet visade på större sexuell subjektivitet och sexuell agens. Detta visar på betydelsen av erfarenheter för individer när de resonerar kring sin egen sexualitet och njutning. I relation till vår studie blir detta

relevant då vi är intresserade av att undersöka hur sexualiteten förändras över tid samt hur olika sexuella möten formar sexualiteten.

3.3 Kommunikationens betydelse för den upplevda sexualiteten

Sexuella skript kan även användas för att förstå kommunikation och förväntningar detta visar Fallis, Rheman och Purdon (2013) i en studie där de undersöker hur uppfattningen om sin partners sexuella njutning korrelerar med den faktiska njutningen. Studien undersökte förmågan att läsa av varandra emotionell och grad av verbal kommunikation och hur dessa inverkar på individens uppfattning kring deras kommunikation rörande sex. Studien visar hur olika typer av kommunikation, både verbala och icke-verbala, påverkar individens upplevelse av sexuell tillfredsställelse. Resultatet visade att verbal kommunikation var mer betydande för upplevelsen av sexuell tillfredsställelse. Fler exempel på vikten av kommunikation är Byers och Demmons (1999) studie som visar att de individer som bättre kan uttrycka sexuella önsknings till deras partner, upplever högre sexuell njutning. Andra vinklar på hur kommunikationens betydelse för sexualiteten är hur kognitiva självschema är kopplade till den egna, samt partners njutning. Detta undersöks i en studie av Mueller, Rehman, Fallis och Goodnight (2015) vars centrala analyser visar hur positiva självschema ofta visar på högre sexuell tillfredsställelse. Dessa scheman är också kopplade till partners sexuella tillfredsställelse. Resultatet visar även att om den ena partnern har positiva självschema kommer den andra partnern ha större grad av sexuell tillfredsställelse. Fallis m.fl. (2013) visar också hur förväntningar på och uppfattningar av sin partner påverkar hur individen själv upplever de sexuella interaktionerna. Studien visar på hur individens egna självschema blir relevanta för den sexuella tillfredsställelsen då uppfattningen om partners njutning och den icke-verbala kommunikation som sker mellan dem, filtreras genom individernas kognitiva självschema. En annan aspekt av vad som påverkar kommunikationen mellan par är synen på genus och könsroller. Detta visar studien av Greene och Faulkner (2005) med att individer som inte har lika traditionella könsroller och syn på sexualitet pratar mer om sexuella problem. Dessa par upplever en högre grad av kommunikation med sin partner än de som har mer traditionella roller. De individer som delar med sig av sexuella problem till sin partner bidrar till en effektivare kommunikation kring sex. Dessa studier visar på hur graden av upplevd kommunikation har en stark påverkan på individens upplevda sexuella tillfredsställelse. Studiernas tyngdpunkt ligger på sexuell tillfredsställelse snarare än individens sexualitet, men visar tydligt en central aspekt av den forskning som bedrivs kring

sexuella relationer och kommunikation. Studierna har undersökt individers upplevda betydelse av olika typer av kommunikation i relation till sexuell tillfredsställelse. Vår studie kommer också grundas i antagandet om att kommunikationen är betydelsefull för individers sexualitet, men vi kommer istället fokusera på vilken roll kommunikationen av sexuella interaktioner har för förandet av sexualiteten. Vår studie kommer undersöka både den kommunikationen som sker mellan individer, men också undersöka hur medier kommunicerar ut sex. I nästkommande del presenteras tidigare forskning kring media och sexualitet.

3.4 Mediers inverkan på sexualitet och sexuella skript

Andra faktorer som påverkar sexualiteten som undersökts är internetpornografi. I en skandinavisk studie på danska kvinnor och män mellan 18-30 år vill Hald och Malamuth (2007) genom en kvantitativ undersökning visa vilka effekter internetporr har på sexualiteten. De undersöker unga individernas attityder och kunskap till sex, sexliv och deras generella välmående. Författarna visar att individerna upplevde en mestadels positiv inverkan av porren på flera olika områden av deras liv. Studien visar på hur medier, specifikt pornografi, har en inverkan på individers sexualitet, denna forskning bidrar till att förstå hur sexualiteten inte är statisk och kan bli influerad av olika faktorer. Weinberg, Williams, Kleiner och Irizarry (2009) undersöker pornografins effekt vidare. Detta genom att undersöka möjliga positiva effekter av porr, hur dessa effekter skulle verka. Studien grundas i antagandet att individers sexuella praktiker verkar genom internaliserade sexuella skript. Författarna menar att effekten av porrkonsumtion blir att individers etablerade sexuella skript snarare utvecklas än skrivs om helt. Denna kvantitativa studie visar att pornografins effekt kan verka som en ögonöppnare för nya sexuella praktiker. Studien visar tydliga exempel på hur forskningen kan använda sexuella skript för att förstå hur individers sexualitet kan förändras genom mediekonsumtion. En annan skandinavisk studie undersöker de möjliga konsekvenser porrkonsumtion har för svenska ungdomar och hur de resonerar kring kön sexualitet och porr. Löfgren-Mårtensson och Månsson (2010) kommer fram till att porren fungerar både normaliserande men också en faktor till ambivalenta åsikter. För dessa ungdomar användes porr som något författarna kallar socialt samlag, vilket var en vanlig erfarenhet som innebär att ungdomarna kollade på porr tillsammans för att se varandras reaktioner på bland annat sexuella beteenden och uttryck som förekom i porren. Utöver det fungerade den även som en källa till information och som en stimulus för sexuell upphetsning. Även denna studie utgår från att individer agerar utifrån olika skript och att de pornografiska skripten ungdomarna beskaffade sig fungerade som en

referensram för deras kroppsideal och sexuella beteenden. Då studien fokuserar på unga vuxna, blir denna forskning relevant för vår studie, då den visar på hur nyblivna sexuellt aktiva individer formar och omformar deras sexuella skript. Vårt syfte är att undersöka hur unga vuxnas sexualitet formas i olika typer av interaktioner där vi tänker oss att pornografin blir en slags interaktion med ett medium där sex kommunicerar utåt. Tillsammans visar dessa studier på hur porr inverkar på olika aspekter av människors liv där den kan fungera normaliserande och som en källa till information men även förändra personers sexuella skript.

3.5 Sammanfattning av tidigare forskning

I detta avsnitt har vi presenterat vissa delar av den tidigare forskningen som publicerats kring sexualitet. Vi började med att redovisa forskning som studerat sexualitet med ett interaktionistiskt perspektiv för att sedan behandla hur kontext och erfarenheter kan förstås inverka på sexualitet. Vidare presenterades kommunikationens betydelse för individens upplevda sexualitet. Avslutningsvis redovisades forskning som rör pornografi i relation till sexualitet. Genom att presentera dessa olika aspekter av forskning som rör sexualitet har vi försökt att relatera och positionera vår egen studie i forskningsfältet där vi ämnar undersöka hur sexualitet formas i interaktioner.

4. Metod

I detta avsnitt kommer vi att presentera vår metodologiska ansats och hur den används för att undersöka hur individers sexualitet formas genom interaktionen med andra. Vi kommer att visa hur materialinsamlingen gått till samt motivera hur metodansatsen använts för att undersöka kopplingen mellan interaktioner och förandet av sexualitet. Vi kommer inledningsvis att presentera vår fenomenologiska ansats, detta följs av en beskrivning av hur vi har utfört våra kvalitativa intervjuer och de urval vi använt oss av. Sedan kommer vi att presentera vårt tillvägagångssätt för hur vi har bearbetat det insamlade material, samt en redogörelse för vårt analysförfarande. Avslutningsvis diskuterar vi studiens tillförlitlighet samt etiska överväganden.

4.1 Metodologisk ansats

Fenomenologi förklaras som ett intresse av hur olika sociala fenomen kan förstås genom ögonen av aktören och hur aktören förstår sin egen verklighet. Det är individens egna upplevelse av ett visst fenomen som är av intresse. (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 42). Då

syftet med vår studie är att undersöka hur individer upplever sin egen sexualitet och vad som formar den över tid, är en fenomenologisk ansats väl lämpad eftersom studiens tyngdpunkt ligger på individens personliga upplevelser och det hen uppfattar som meningsfullt. Kvale och Brinkmann (2009, s. 43) skriver att fenomenologisk reduktion innebär att forskaren ska försöka närma sig en så förutsättningslös beskrivning av intervjupersonens sanning som möjligt. Detta innebär att fenomenologin understryker vikten av att som forskare vara medveten om den egna förförståelsen för fenomenet samt förmågan att inte lägga någon värdering i det intervjupersonen upplever som sant. Vi kommer ytterligare diskutera förförståelsen i ett senare avsnitt som behandlar tillförlitlighet och reflexivitet.

4.2 Kvalitativ intervju

Vi valde att använda oss av kvalitativa intervjuer med en öppen semistrukturerad intervjuteknik för att samla in material. Denna intervjuform valdes då den samspelar med den fenomenologiska ansats vi valt och syftet att undersöka individens egna upplevelser av sex och sexualitet. Den semistrukturerade intervjun har enligt Kvale och Brinkmann (2009, s. 43) som syfte att förstå intervjupersonens egen upplevelse och perspektiv på det fenomen man undersöker. Intervjun går ut på att få information om intervjupersonens egna berättelser och tolkningar av dessa fenomen. Den semistrukturerade intervjun öppnar upp för en mer förutsättningslös intervjuform där en intervjuguide innehållande teman och förslag på övergripande frågor endast fungerar som ett ramverk för intervjun. Genom en semistrukturerad intervjuteknik använder vi oss av både färdiga öppna frågor och spontana följdfrågor. De förberedda frågorna användes för att fånga de aspekter vi avsåg att undersöka och de spontana följdfrågorna för att fånga upp det intervjupersonerna valde att fokusera på. I vår studie ämnade vi att tillämpa en semistrukturerad intervjuteknik men där vi i vissa intervjuer använde oss mer eller mindre av de färdiga frågorna då vi hade lärt oss intervjuguiden utantill och använde den endast ett fåtal gånger under alla intervjuer. De färdiga frågorna användes i större utsträckning när intervjupersonen inte hade så mycket att säga och i mindre utsträckning när vi kände att intervjupersonen hade uttömmande svar som kunde spinnas vidare på. Detta innebär att vissa av intervjuerna kanske snarare skulle bedömas som mer ostrukturerade än semistrukturerade.

4.3 Urval

Urvalet bestod av fem kvinnor respektive män från storstäder, mellan 23 och 33 år. Vi har använt oss av ett ändamålsenligt urval vilket innebär att informanterna väljs ut för att passa studiens syfte (Denscombe, 2000 s. 23). Eftersom syftet med denna studie är att undersöka individens upplevelse av sex och sexualitet försökte vi att hitta intervjupersoner som ville, och var bekväma med att prata om sina egna upplevelser som rör dessa frågor. Vi valde att använda ett ändamålsenligt urval då frågor som berör sex och sexualitet kan upplevas som personliga och känsliga vilket innebär att vi behövde personer som själva kände sig bekväma att prata om detta. Med denna urvalsmetod riskerade vi inte att sätta intervjupersonen i en obekväm situation och tvingas lämna frågor obesvarade, vilket hade påverkat vårt resultat. Av de personer som visat intresse för att delta, tillämpade vi ytterligare urvalskriterier för att välja intervjupersoner. För att sträva efter heterogenitet bland våra intervjupersoner valde vi både kvinnor och män samt studerande och arbetande personer. Vi ville fånga unga vuxna mellan 20 till 30 år, för att de skulle ha en viss erfarenhet samt variation av sexuella möten men också förmåga att kunna reflektera tillbaka på sin sexdebut och redogöra för perioden däremellan. Ett ändamålsenligt urval innebär dock att vi riskerar få ett snedvridet urval då intervjupersonerna är öppna och intresserade att prata om sex och sexualitet vilket kan innebära att deras upplevelser och erfarenheter av sexuella möten skiljer sig från personer som inte känner sig lika öppna. Trots risken för snedvridning som kan påverka våra resultat har vi valt använda oss av ett ändamålsenligt urval då vi anser att den är bäst lämpad för en studie av denna omfattning. Intervjupersonerna rekryterades med hjälp av uppsatta annonser vid Uppsala universitet samt på Facebook. Annonserna var tydliga med att intervjuerna skulle handla om personliga upplevelser om sex och sexualitet.

4.4 Intervjuförfarande

Det praktiska arbetet inleddes med en utformning av en intervjuguide som baserades på våra teorier och frågeställningar. Intervjuguiden bestod av teman som fungerade som utgångspunkt och struktur för intervjuerna. Vi valde att utgå från två teman; sexualitet och interaktion. Utifrån operationaliseringen av dessa teman skapade vi några övergripande intervjufrågor som fungerade som ett ramverk för intervjuförfarandet. Inledningsvis gjorde vi två pilotintervjuer vars syfte både var att testa våra intervjuguides och se hur våra intervjupersoner förstod och svarade på våra frågor. Vi utnyttjade pilotstudierna som ett

verktyg för att förbättra vår intervjuteknik och bli mer medvetna om våra brister som intervjuledare.

Intervjuerna utfördes på platser och tider som valts av intervjupersonerna själva. Intervjuerna tog plats främst på caféer eller hemma hos intervjupersonen och spelades in på mobiltelefon, som inte var kopplade till molntjänster. Samtliga intervjuer varade mellan 40–60 minuter och utfördes enskilt av en intervjuledare för att inte skapa en alltför ojämn maktbalans, då ville vi, i den mån möjligt, efterlikna det Patrik Aspers (2013, s. 141) kallar för det ideala samtalet. Intervjuerna inleddes med mer allmänna frågor för att sedan gå närmare in på vårt faktiska ämne. Frågorna fylldes ut med följdfrågor som “kan du berätta mer om det här” och “hur tänker du när du säger det här”. Under intervjuerna förde vi även anteckningar kring våra tankar och reflektioner.

4.5 Transkribering och kodning

Enligt Kvale och Brinkmann (2009) beror transkriberingens exakta precision på bland annat syftet med undersökningen och resurser. Vi valde att i transkriberingen ta bort överflödiga ord som till exempel “eh”, men har varit noga med att transkribera sådant som vi tror kan ha betydelse för analysen som exempelvis pauser och emotionella uttryck som skratt. Delar av transkriberingen av materialet har kontrollerats av den andre intervjuaren för att försäkra noggrannhet. Under samt efter intervjuerna togs kortare anteckningar av egna tankar och reflektioner.

Materialet kodades gemensamt med en öppen tematisk kodning. Kodningen av materialet har utförts och kontrollerats av båda parter för att kontrollera för skillnader och eventuella missar i kodningen. Då intervjuerna delvis grundats i teorier, och teman vi ville undersöka valde vi bort att koda rad för rad då vi var intresserade av dessa större teman och inte intresserade av enskilda ords betydelser, eller de små meningsenheterna. Vi började kodningen genom att ta ut nyckelord för att få en översikt av materialet. Nyckelorden sammanställdes sedan till större teman genom att para ihop de nyckelord som passade ihop. Dessa teman användes för att få en överblick över vad intervjupersonerna pratade om i ett större perspektiv. Fraser som “ibland kan det vara svårt att säga att någonting inte funkar” kodades till “otydlig kommunikation” och frasen “det handlar mer om att vi verkligen pratat om saker i nästan alla mina sexuella relationer” kodades till “tydlig kommunikation”. Dessa koder bildade det

övergripande temat “1. kommunikation” med underrubrikerna “1.1 otydlig kommunikation” och “1.2 tydlig kommunikation”. Utifrån våra kodningar och teman skapades ett kodningsschema som användes vid analysen.

4.6 Analysförfarande

Vid utformandet av intervjuernas mer allmänna grundteman har vi utgått från Jenkins (2014) interaktionistiska perspektiv om identitet samt Simon och Gagnons (1984) teori om sexuella skript. I analysförfarandet av materialet har vi valt en tematisk, mixad metod då vi har använt oss av deduktion i kombination med induktion när vi utifrån materialet format teman. Vi har således utgått från både våra valda teorier och vårt empiriska material när vi genomfört analyserna. Det empirinära förhållningssättet innebär enligt Karin Widberg (2002, s. 144) att man från materialet formar olika teman som analyseras med hjälp av de teorier som valts. En fördel med det empirinära förhållningssättet handlar om att det möjliggör upptäckten av det som inte sägs då Widberg (2002, s. 145) menar att det som inte nämns i materialet är lika viktigt som det som nämns. Det teorinära förhållningssättet innebär att teman formas utifrån teorier och begrepp som belyser dessa. Vidare menar Widberg (2002, s. 144-145) att både det empirinära och det teorinära förhållningssättet gärna ska användas i kombination med varandra. Vi har i denna studie använt oss av en tematisk, mixad metod både vid kodning och analys av det empiriska materialet. Vi har skapat koder tematiskt, utifrån både de teorier och begrepp som valts men även utifrån vad vi kan se från materialet.

4.7 Tillförlitlighet & reflexivitet

Kvale och Brinkmann (2009, s. 260) menar att begreppet objektivitet kan innebära många olika saker inom den kvalitativa forskningen. En *common sense* förståelse av objektivitet inom forskningsmetodik innebär ofta att forskningen präglas av frånvaro från *bias* eller personliga fördomar samt att forskningen är granskad och kontrollerad (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 260). Genom en fenomenologisk ansats där vi försökt att komma åt en förutsättningslös beskrivning av intervjupersonernas sanning samt kontroller av materialet har vi försökt närma oss denna objektivitet i en metodologisk mening. Gadamer (2010 s. 106) menar att förförståelsen är en förutsättning för forskningen då den möjliggör förståelsen av ett fenomen men att det centrala ligger i medvetenheten, eller reflexiviteten kring den egna förförståelsen. Denna strävan efter insikt om den oundvikliga förförståelsen kallar Kvale och Brinkmann (2009, s. 260) för reflexiv objektivitet. I denna studie har vi genomgående försökt

att sträva efter en reflexiv objektivitet. Vi har använt oss av en semistrukturerad intervjuteknik där vi ställt både öppna, färdiga frågor men också spontana följdfrågor. Intervjuerna är således präglade delvis av intervjupersonernas förförståelse då de själva fått tolka våra frågor och berätta om de upplevelser och perspektiv de själva anser viktiga men också av vår egen förförståelse då de följdfrågor vi valt att ställa baserats på vår egen förförståelse om vad som verkar viktigt och relevant. Analyserna baseras på de teorier vi valt och redogjort för i teoriavsnittet. Den förförståelse om sex och sexualitet som vi som forskare besitter, har vi försökt nyansera genom att läsa om tidigare forskning och teorier som rör ämnet.

Tillförlitligheten i den kunskap som produceras genom forskning diskuteras ofta med hjälp av begreppen reliabilitet, validitet och generalisering. Genom att försäkra att man undersöker det man har som avsikt att undersöka påvisar man på studiens giltighet, eller validitet (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 259, 270). Genom ett kritiskt förhållningssätt till analysen samt sina resultat, kontrollerar man för och motverkar partiskhet och snedvriden tolkning (Kvale & Brinkmann 2009, s. 268–271). För att försöka tillse för detta har vi genomgående ifrågasatt varandras tolkningar och kontrollera att våra tolkningar förblir så opartiska som möjligt. Validitet handlar även om att ifrågasätta de tolkningar som gjorts av intervjumaterialet. I en intervjustudie kan det vara svårt, om inte omöjligt att försäkra sig om att det som intervjupersonen säger är sant. Detta behöver dock inte betyda att svaret inte speglar det som är sant för intervjupersonen (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 270). Då vi utifrån en fenomenologisk ansats ämnar studera hur individers upplevda sexualitet formas blir det centrala och viktiga för vår studie intervjupersonernas subjektiva upplevelser.

Reliabilitet innebär ett mätinstrumentets tillförlitlighet och hur väl man kan förlita sig på att det resultat man har fått fram även skulle gälla vid andra tillfällen och om studien replikeras av andra forskare (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 200). Vi har försökt försäkra detta genom att kontrollera för varandras arbete genom hela processen. Då vi är två forskare har vi varit gemensamt delaktiga i nästan alla steg av studien och därmed kunnat tillse varandras arbete. Vissa moment har inte kunnat kontrolleras av varandra då vi har utfört intervjuerna enskilt. Detta kan innebära att vi har ställt olika frågor och på olika sätt som därmed också påverkar studiens tillförlitlighet. Vi försökte försäkra oss om att det skulle skilja så lite som möjligt och gjorde detta genom att sträva efter snarlika intervjutekniker. Vår bakgrund som

forskare, och vår förförståelse har satt sin prägel på studiens olika steg. Exempel på detta är hur våra personliga överväganden och stil har påverkat detaljer av studien såsom transkribering. Enligt Kvale och Brinkmann (2009) är transkribera att transformera det muntliga språket till det skriftliga vilket innebär en förändring av formen där till exempel kroppsspråk och tonläge som var tillgängliga i den verkliga interaktionen inte längre är tillgängliga för den som läser transkriberingen. Att transkribera en text blir därför också en slags bearbetad tolkning. Även små skillnader som när och hur man skriver punkter och kommatecken kan göra att den utskrivna texten förstås annorlunda av läsaren (Kvale & Brinkmann 2009, s. 201). Vi har under både transkribering och kodning kontrollerat för delar av varandras utskrifter och kodning för att undvika olika tolkningar och öka tillförlitligheten av vår studie. Genom att vi varit två olika intervjuledare som genomfört de olika intervjuerna kan också innebära att vi har ställt olika frågor och på olika sätt som därmed också påverkar studiens tillförlitlighet.

4.8 Generaliserbarhet

Eftersom urvalsgruppen inte är ett slumpmässigt urval, utan en grupp som aktivt själva valt att vara med i studien kan vi inte göra några större generaliseringar från våra resultat till populationen (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 282). Utifrån små icke-slumpmässiga urval går det dock att göra analytiska generaliseringar. En analytisk generalisering kräver enligt Kvale och Brinkmann (2009, s. 285) utförliga redogörelser för det sociala sammanhang samt för forskaren att argumentera för om det går att generalisera resultaten till en liknande situation. Den analytiska generaliseringen är därför beroende av både forskarens beskrivningar och argumentation samt läsarens bedömning av dessa och dess generaliseringsbarhet. Vi kommer i denna studie att redogöra för våra resultat av det empiriska materialet vi fått fram tillsammans med vår teoretiska grund. Vi gör inga anspråk på att generalisera våra resultat till en viss population utan syftar snarare på att lokalisera olika processer och mönster för förandet av sexualiteten hos unga vuxna.

4.9 Etiska överväganden

De etiska riktlinjerna (Vetenskapsrådet, 2015) vi har följt under studien behandlar informerat samtycke, konfidentialitet och nyttjandekravet. Informerat samtycke innebär att intervjupersonerna informerades om att syftet med intervjun var att undersöka teman kring sex och porr, och att materialet skulle användas för en kandidatuppsats. Intervjupersonerna

blev genom ett introduktionsbrev informerade om att deltagandet var frivilligt, att de hade rätt att dra sig ur när som helst och avböja från att svara på specifika frågor. Vi försäkrade oss även om samtycke till inspelning av intervjun. I brevet informerades även intervjupersonerna om att personuppgifter och möjlig information som kunde identifiera personen inte skulle avslöjas, då endast ålder och kön skulle redovisas i studien. Namnen som förekommer i resultat- och analysdelen är fingerade. Vi informerade även om att materialet endast skulle användas i forskningssyfte. Intervjupersonerna fick läsa och skriva på introduktionsbrevet innan intervjuerna påbörjades. Introduktionsbrevet innehöll inga fraser som "tack för din medverkan" eller dylikt då det kan öka känslan av skyldighet att medverka. Vi tackade istället intervjupersonen muntligt, efter att intervjun var klar. Materialet lades inte upp på molntjänster för att ytterligare försäkra konfidentialiteten hos intervjupersoner.

Intervjupersonerna fick själva välja plats för intervjun för att skapa en så trygg och bra miljö som möjligt. Även om vi använt oss av ändamålsenligt urval och intervjuat personer som själva haft intresse att delta och prata om sina upplevelser av sex och sexualitet, kan det fortfarande uppstå oväntade situationer eller frågor som upplevs som känsliga eller obekväma för intervjupersonen, något vi försökt vara medvetna om under intervjuförloppet.

5. Resultat och Analys

I kommande avsnitt presenterar vi vårt bearbetade material och hur vi har ställt det mot teorier om identifikation och sexuella skript. Vi kommer att presentera materialet för att förstå hur relationen mellan identitetsskapande och förandet av individens sexualitet ser ut, samt relationen mellan sexualitet och interaktion. Vi kommer att presentera vårt material tematiskt, där varje avsnitt inleds med redogörelse för materialet, hur materialet tolkas och hur det sedan tolkas utifrån teorierna. Presentationen av resultatet följer en grundstruktur som utgår från intervjupersonernas egna narrativ. Strukturen behandlar hur intervjupersonerna först kom i kontakt med sex och utvecklingen därefter. Inledningsvis presenterar vi intervjupersonernas berättelser kring deras tidiga sexuella möten, därefter fortsätter vi med att redogöra för deras mer specifika interaktioner med andra där vi även behandlar kommunikationens betydelse och interaktionen med medier. Avslutningsvis presenterar vi de möten eller interaktioner som intervjupersonerna upplevt som betydelsefulla för deras upplevelse av sin sexualitet.

5.1 Första tiden av sexuella möten

Intervjupersonerna berättar om när de först kom i kontakt med sex och började reflektera över sin sexualitet. De flesta av deltagarna förklarar hur de hade en uppfattning om vad det var och hur de borde bete sig sexuellt. I det här avsnittet kommer vi att redogöra för hur intervjupersonernas tidigare erfarenheter av sexuella möten förklaras som väldigt präglade av de rådande normer som de upplevde. Detta kommer vi att göra genom att beskriva de två mest prominenta aspekterna av personernas berättelser. Vi inleder med att berätta hur intervjupersonerna förhöll sina sexuella handlingsätt till de upplevda normerna. Vidare redogörs det för de aspekter som motiverade personerna till att ha sex efter dem sexdebuterat.

5.1.1 Precis som alla andra

Intervjudeltagarna beskriver ofta erfarenheter och upplevelser om sex och sexuella möten i tidigare perioder i livet, i relation till vad de upplever som den rådande normen kring sexuella beteenden. Berättelser om till exempel upptäckten av sex och första partners beskrivs ofta i termer av att passa in, eller inte passa in i ett traditionellt narrativ. När vi använder begreppet traditionella narrativ syftar vi på att förklara individers förväntningar och deras normativa bild av hur olika sexuella praktiker borde gå till. Många av intervjupersonerna beskriver scenarion när de kommit i kontakt med olika typer av sexuella uttryck och beskriver det som något som “var vanligt i den åldern” och redogör för hur de “tror att alla gjorde så”.

En av intervjupersonerna, Kim beskriver hur hon anser att hon har haft relativt bra sexuella upplevelser i jämförelse med andra. Hon berättar att hon har lätt att prata om sitt sexuella förflutna då de består av förhållandevis positiva upplevelser. Kims berättelse tyder på en föreställning om att det är väldigt vanligt med dåliga sexuella upplevelser, det här visar på hennes föreställning om en norm som hon “verkar ha kommit undan”. Detta uttrycker hon i samband med en berättelse om hennes första samlag. Kim resonerar att hon “haft tur” då hon har föreställningen om denna händelse som vanligtvis negativ. Detta tyder på att hon både upplever och är medveten om att det finns en rådande norm, som hon förhåller sina egna sexuella praktiker till.

Dylan beskriver när han för första gången upptäckte upphetsande material tillsammans med en kompis, genom en underkläderkatalog som “ganska klassiskt”. Genom att uttrycka hans upplevelse på detta vis, tyder hans reflektion på att hans beteende är relaterat till normen. Han

förhåller sina egna upplevelser och hans berättelse till ett traditionellt narrativ. När Alex berättar om hur hennes tidigare sexuella relationer sett ut benämner hon det som en "typisk historia". Hon anser att hennes berättelse inte är något ovanligt och att den ser ut som många andras. Båda personerna förhåller sina tidigare erfarenheter till de normativa praktiker som de upplever råder.

Andra exempel på hur intervjupersonerna visade resonemang kring traditionella narrativ var hur de berättade om hur de introducerades för pornografi. Många upplevde detta som en "klassisk milstolpe för unga killar" och fortsatte med att förklara hur "alla ens vänner gjorde det". Sam berättar om hur de skickade runt ett VHS-band med porr i hans klass, och vid vissa tillfällen tittade de på bandet flera stycken tillsammans och onanerade samtidigt. Han berättar om hur detta inte var något sexuellt, utan "bara något som kändes normalt". Detta är ett tydligt exempel på hur personen kan sexualisera eller avsexualisera vissa praktiker efter vilka normer som råder.

Materialet visar att det finns tydliga normativa handlingssätt som intervjupersonerna förhåller sig till när de berättar om sina egna erfarenheter. De relaterar deras egna erfarenheter till huruvida de stämmer in eller inte på det traditionella narrativet. De traditionella narrativen fungerar som en referensram för individens sexuella handlingar. Detta utgör processen för hur de traditionella narrativen skapas och kan förstås som individens kulturella scenarier. Dessa kulturella scenarier guidar individens handlingar för hur man borde vara och vad man borde göra i den sexuella kontexten på en abstrakt nivå. Jenkins (2008) beskriver *Me* som den reflekterande delen av Jaget och *I* som den agerande i stunden. Detta kan förstås som att de kulturella scenarierna är en del av växelverkan som sker mellan *I* och *Me*. Individen förhåller sig hela tiden till sina kulturella scenarier genom den process som sker i Jaget mellan *I* och *Me*. De kulturella scenarierna kan förstås som kognitiva scheman grundade i normer och därigenom påverkar *Me* som är den reflekterande delen av Jaget. Då Jaget utgörs av en relation mellan *I* och *Me*, står Jaget på detta sätt även i relation till de kulturella scenarierna.

Av materialet kan vi se att normer kring sexuella handlingar inte endast präglar hur intervjupersonerna förhåller sig till sin egen berättelse utan även för deras egna sexuella handlande. Flera intervjupersoner uttrycker en medvetenhet kring normen om hur sexdebuten ska gå till. Förhållningssättet till att ha sex för första gången beskrivs av många intervjupersoner som något de hade för att få det avklarat. Alex berättar om tiden kring sin

sexdebut och beskriver den som att “jag ville bara ha det gjort för så slipper jag den här, alltså jag vet inte, bli exkluderad ändå på något sätt när folk pratar om det liksom”. Att ha sex beskrivs av Alex som en handling som inte endast berör de människor som har sex utan kan också handla om social tillhörighet. Sexuella handlingar är ett samtalsämne som förs bland vänner vilket kan innebära att den som inte sexdebuterat kan känna sig utesluten från gruppen. Ett liknande resonemang förs av Navid då han berättar om sin egen sexdebut och hur omgivningen påverkat honom.

I början var det något mer av en kapplöpning för att få det gjort än att jag reflekterade över hur sexet skulle vara, eller vem jag skulle ha det med [...] Det kunde nog precis ha varit vem som helst [...] Det hade mycket mer att göra med manlig samhörighet än det hade att göra med en relation med en annan människa för mig.

Navid beskriver i detta citat att den sexuella akten som utgör en sexdebut, i sig var oviktig. För honom handlade det mer om normerna och samhörigheten än att faktiskt ha sexdebuterat. Detta visar på hur viktigt det var att följa den rådande normen. Centralt i detta resonemang är hur han beskriver en möjlig konsekvens av att avvika från det alla andra gjorde, och visar på hur sexualiteten endast rörde sig inom vissa redan etablerade mönster. Charlie berättar om en period i sitt liv där sex till stor del endast handlade om att försöka ligga med många personer och “där man bara sket i det”. Hon gjorde det till en tävling med sig själv där hon höll räkningen på hur många hon lyckats ligga med under en viss period. För henne blev den partnern hon valde och själva samlaget oviktigt, då det viktigaste var att ha sex med så många olika personer som möjligt.

Intervjupersonernas berättelser visar på hur deras tidigare sexuella möten uppfattas som dåliga. Berättelserna visar att personerna var missnöjda med deras tidigare sexuella möten och hur de nu känner att de bara agerade utefter hur de uppfattade att de borde. De beskriver hur de levde i en kontext där allas beteende följde ett tydligt system av normer och hur deras sexuella val styrdes av detta. Deras reflektioner tyder på en uppfattning av de tidigare händelserna som mindre viktiga för den sexuella person de är idag, och ser detta stadiet som en fas. När individer förhåller sig omedvetet strikt till en norm blir deras interaktioner inte särskilt meningsfulla, då de känner att agerandet inte kommer inifrån utan från en yttre påverkan. Detta kan förstås som att de intrapsykiska skripten, i ett tidigare skede i livet, är

mer nära sammanflätade med kulturella scenarier. De bygger sin sexualitet på redan internaliserade kulturella scenarier, snarare än personliga intrapsykiska skript.

5.2 Sexuella interaktioners kontext och betydelse

När intervjupersonerna berättar om sina sexuella interaktioner och erfarenheter beskriver de huvudsakligen tre typer av sexuella relationer. Det handlar om tillfälliga relationer, engångsligg och monogama relationer. Tillfälliga sexuella relationer innebär sex med en person regelbundet, under en viss period, som inte anses vara en romantisk relation eller ett monogamt förhållande. Intervjupersonerna pratar även om "engångsligg" där de har sex med en person, en gång och inte ses igen efter det. Den sista formen av sexuella relationer intervjupersonerna berättar om är när den sker inom en monogam relation. Vi kommer att belysa sexuella interaktioners kontext och betydelse genom att först presentera hur intervjupersonerna ser på sex och vad sex är för dem. Sedan kommer vi redogöra för hur intervjupersonerna upplever sig själva i sexuella möten och samtal med andra om sex. Därefter presenteras ett stycke som behandlar hur intervjupersonerna upplever att sex kommuniceras genom porr samt relationen mellan porr och onani. Avslutningsvis behandlas betydelsefulla erfarenheter och vikten av kommunikation.

5.2.1 Det riktiga samlaget

När intervjupersonerna pratar om sex och deras sexuella erfarenheter, diskuterar de nästan uteslutande det penetrativa samlaget. Detta visar sig då ingen nämner sexuella akter som innefattar endast, kyssar, smek eller oralsex. Sex rankades även in i olika betydelser för våra intervjupersoner, där det penetrativa samlaget stod i centrum som den betydande sexuella akten. Andra former av sexuella aktiviteter ansågs inte som "riktigt sex". När Mika berättar om första gången hon hade sex, pratar hon om ett penetrativt samlag med en man, även om hon hade haft samkönade samlag tidigare. Samlag med en kvinna räknas inte in i samma kategori som samlag med en man. En sexdebut anses inte fullständig förrän det handlar om ett penetrativt samlag med någon av det motsatta könet. Vi tolkar det som att det finns olika nivåer av sex där det mest riktiga sexet upplevs vara det penetrativa, "kuk-i-fitta" samlaget. Dylan beskriver sin första sexuella händelse när han och en kompis kollade på porrfilm och onanerade tillsammans. Han fortsätter sedan att berätta om när han första gången hade sex med en tjej, och hur han minns det som första gången som han upplevde en "riktig" sexuell situation. Även i detta exempel kan vi tolka hur olika sexuella handlingar sker på olika nivåer

och har olika betydelse. Den sexuella akten av att onanera med en vän, är skilt från “riktigt” sex. Centralt för individerna är hur de skiljer på sexuella praktiker och deras innebörd, då de tillskriver ett värde till vissa interaktioner men inte andra.

5.2.2 Sexualiteten genom andra

Från våra intervjuer kunde vi uttyda mönster i hur individer upplever sig själva och sin sexualitet. När intervjupersonerna berättade om hur deras sexualitet har ändrats över tid och hur de tänker kring sig själva, blir det tydligt att de gör detta genom en typ av spegling genom andra. De ser sin egen sexualitet både i relation till den personen de har sex med, men också i relation till hur de uppfattas i interaktioner med andra. De identifierar sig med den respons och bekräftelse de får från andra vid både sexuella möten och samtal med andra. Olika typer av bekräftelse förekommer, både en verbal kommunikation, exempelvis om att personen har varit bra i sängen, men oftast sker denna bekräftelse inom ramarna av den sexuella akten. För många av våra intervjupersoner var det upphetsande när de kunde tillfredsställa sin partner och när partnern tänkte på dem.

Man känner sig själv väldigt sexig i sådana situationer som ja, han tycker det är sjukt nice att gå ner på mig och få mig att komma, det innebär att jag är nice.

Mika speglas i den reaktion hon får av sin sexuella partner. Hans upplevelse av henne, blir den upplevelse hon också får av sig själv. När han tycker att hon är sexig, då känner hon sig sexig. Individens egenskaper måste då speglas genom en annan, för att de ska bli synliga för dem själva. Bilden av den egna sexualiteten formas även i sociala sammanhang där man pratar om sex. Den bild intervjupersonerna upplever att andra har om en själv som en sexuell person upplevs som viktig att upprätthålla för både andra men även sig själv.

Någonstans är det ju nice att veta att folk tror att man är sexuell och bra i sängen och det ger ju ett självförtroende som kanske gör att man blir mer sexuell.

I det här citatet indikerar Kim att hon upplever en skillnad i den sexuella personen hon är och hur hon uppfattas av sin omgivning. Hon förklarar också hur andras uttryckta uppfattning bidrar till förandet av den sexualitet hon har. En social sexualitet kan urskiljas från hennes upplevda sexualitet. En sexualitet som uppstår och manifesteras i just samtalen som sker kring personens sexualitet.

Jag tror att bland mina vänner, så tror jag att jag comes off som mycket mer sexuell än vad jag kanske är [...] men man vill liksom vara den personen som folk i närheten har fått för bild av att man är.

Här berättar Kim om hur viktigt det var för henne att det fanns en kongruens mellan den bild andra hade av hennes sexualitet och hennes egen bild av sin sexualitet. Den sociala sexualiteten som skapades i samtalet med andra hänger ihop med den egna sexualiteten. Det blir viktigt för individens sexualitetskapande att känna sig bekräftad av andra, inte bara under samlaget men även av vänner.

Intervjuerna visar hur individers sexualitet inte står självständig utan görs i relation till andra och manifesteras i interaktionen med andra. Den sociala sexualiteten som formas av samtalen påverkar den egna sexualiteten då man vill ha så lite diskrepans som möjligt mellan den sociala- och den självupplevda sexualiteten. Detta tyder på att interaktionerna är viktiga för formandet av den sexuella självbilden. I samtalet formas en social sexualitet som påverkar den självupplevda sexualiteten. Vad andra tycker och tror om individen är centralt för hur man resonerar kring sin egen sexualitet. Sexuella handlingar, som interaktionen mellan personer, fungerar också speglade där individen upplever sig själv och sin sexualitet genom den man interagerar med. Hur individen skapar en självuppfattning genom andra kan förstås genom Jenkins (2008) process av identifikation. Denna process innebär att när individen speglas i andra, skapar hon en förståelse om sig själva utifrån hur andra ser henne. Identifikationen är en viktig del för skapandet av självet och blir tydlig i hur individerna speglas i andra. Genom samtalen kring sex och de sexuella mötena formas en självbild genom den respons och bekräftelse individen får av andra.

5.2.3 Pornografi

Intervjupersonerna berättar om hur de ser onani och porrkonsumtion, när de diskuterar onani menar många att akten inte är sexuell för dem. De ser det som något som används för avslappning eller liknar det vid "som att borsta tänderna på morgonen". De intervjupersoner som berättar om när de onanerat med andra i samma rum, beskriver inte handlingen som sexuell eller utforskande, utan endast som "något man gjorde". Många skiljer på onani och fantasi, då många resonerar kring akten som naturlig, men att fantasin eller den porren du tittar på speglar deras sexuella preferenser. Onani blir i dessa fall skilt från individers

upplevda sexualitet. Intervjupersonerna uttrycker också att porrkonsumtion speglar deras preferenser och att de kan vända sig till porr för inspiration.

När jag började titta på porr fick jag en helt annan världsbild om vad dominant sex var [...] porr upplever jag som ganska definierande, delvis mycket inspiration och jag vågade se sex som ganska mycket mer djuriskt än vad jag sett tidigare.

Navid berättar om hur porr förändrat hans syn på sex och hjälpt honom att upptäcka nya saker. Det vi kan se från intervjupersonernas berättelser är att porr fungerar mer utvecklande och som en del av sexualiteten då den speglar sexuella preferenser medan onani ofta ses som en naturlig praktik skild från sexualiteten. Att onani upplevs som skilt från individens sexualitet kan förstås genom Jenkins process av identifikation då han menar att interaktionen med andra är en nödvändighet för att kunna skapa en självbild. Att individer upplever onanin som skild från sexualiteten kan förstås genom denna process då onanin inte sker i en sexuell interaktion med någon annan. Många intervjupersoner berättade om hur de kände sig influerade av porren då den fungerat som en källa till inspiration och nya sätt att göra saker på. Detta kan förstås som att porren har hjälpt att påverka individens skript som guidar de sexuella handlingarna. Detta då porren influerat nya sätt att tänka och således öppnat upp för en ny förståelse av personliga preferenser och vad sex kan innebära.

5.2.4 Meningsskapande kring sexuella möten

Genom intervjupersonernas berättelse kan vi se att olika typer av sexuella händelser och erfarenheter uppfattas som olika viktiga av intervjupersonerna. Flera resonerar kring sin sexualitet genom dåtid och nutid där de gör stor skillnad, samt lägger värderingar i kronologin. Många resonerar kring sina tidigare sexuella möten som “jag visste ju inte vad jag tyckte om” och fortsätter att berätta om hur “nu vet jag vad jag vill ha”. Detta tyder på hur intervjupersonerna resonerar kring sin sexualitet som en process. Deras nuvarande sexuella självuppfattning ställs mot och refererar tillbaka till hur de såg sig själva i början av deras sexuella liv. De pratar inte bara om hur de känner till sina preferenser bättre, men även hur de upplever att tid och erfarenhet har gett de en förståelse kring sig själva.

Man har fått så himla bra självförtroende och man vet vad man vill. Och vet vad som inte är okej just för att man har träffat en massa rövhål.

Här berättar Charlie att hennes tidigare sexuella relationer och erfarenheter har bidragit till en högre förståelse av vem hon är samt en ökad tilltro till sig själv. Charlie ställer sina nyfunna egenskaper i relation till hur hon upplevde sig själv innan. Hon reflekterar kring sig själv och sin sexualitet som vem hon var då och vem hon är nu. Samma resonemang kan vi hitta hos Love som uttrycker det som att “med erfarenheten så kommer självförtroendet i rollen”. Här syftar han på hur hans sexuella interaktioner har ackumulerats och resulterat i att han idag är den han är. Det visar hur han ser de olika interaktionerna och deras betydelse. Han känner att enskilda sexuella möten inte direkt har påverkat hans sexualitet, men att erfarenheten han har fått från alla möten har varit viktiga för hur han är idag. Även om de enskilda interaktionerna inte varit betydelsefulla har de haft en funktion i processen av hans sexualitetsskapande. Många av intervjupersonerna berättar att deras sex idag “känns mer helt”. Detta används för att beskriva hur de känner kring sitt nuvarande sexliv och de sexuella mötena de strävar efter att alltid ha. “Det är väl först nu som jag skulle kunna säga att jag kan känna att nu tycker jag att sexet är mer helt”. Navid resonerar kring sin sexualitet och sitt sexliv som en process. Här upplever han en känsla av fullständighet, ställt mot hans förflutna och det sexet han hade innan.

Intervjupersonerna visar en process där deras normativa praktiker, med tiden, förändras och aspekten av att handla efter traditionella narrativ försvinner. Detta visar att flera av intervjupersonerna ser deras sexualitet, inte bara som en process, men som en resa med ett mål. Det finns mer meningsfulla sexuella interaktioner och mindre meningsfulla sexuella interaktioner. Det vi kan se från vårt material är att sexuella interaktioner som tagit plats i ett tidigare skede i intervjupersonernas liv har ofta inte tagit lika stor plats, eller haft en lika stor betydelse som andra, senare sexuella interaktioner. Även om de tidigare erfarenheterna inte är meningsfulla för individen så har de sexuella interaktionerna ackumulerats till en erfarenhet som gett dem större självförtroende och större tilltro till sin sexualitet. Intervjupersonernas berättelser indikerar att tidigare i deras sexuella liv har de intrapsykiska skripten och de kulturella scenarierna varit överlappande. Med fler sexuella erfarenheter och interaktioner blir de intrapsykiska skripten mindre präglade av normer. Istället för att låta deras sexuella handlingar följa de traditionella narrativen, kan individerna istället i större grad handla efter deras personligt präglade ramverk. När de följer sina egna narrativ upplever de sexet mer meningsfullt, än när de följde ett normativt narrativ.

5.2.5 Kommunikationens betydelse

Många intervjupersoner pratar om vikten av kommunikation. Kommunikationen beskrivs som en avgörande faktor för "bra sex". Intervjupersonerna pratar både om verbal och icke-verbal kommunikation som kan ske före, efter eller under själva akten. En viktig del av kommunikationen enligt intervjudeltagarna handlar om att lära sig förstå sina partners preferenser, men också sina egna. De uttrycker att kommunikationen gör det "lättare" för då vet de tydligt vad den andra vill och inte vill. De menar att de kan fokusera på att njuta istället för att försöka lista ut vad den andra tycker om eller inte tycker om.

Det känns som att det är helt nödvändigt för att det ska bli rätt liksom [...] det är som att famla i mörker liksom, och pratar man så ser man var dörren är liksom, som att tända lampan i ett mörkt rum.

Love beskriver i det här citatet skillnaden mellan att kommunicera och inte, där han liknar att kommunicera vid att tända lampan i ett mörkt rum. Att prata med sin partner upplever han präglar sexets egenskaper och är en väsentlig del för att bli bra. Dylan beskriver hur lyhördhet och att "känna in" är en viktig del av kommunikationen och att det ibland kan vara svårt att läsa av den andra. Han pratar om erfarenheter där han haft samlag med tjejer som haft något han benämner som "död fisk-syndromet" vilket innebär att sexet är som "att ligga med en skyltdocka" eftersom man inte får någon reaktion på något man gör. Dylan beskriver även hur bra och tydlig kommunikation är viktig för att kunna känna en tillit till den man har samlag med då man kan känna en trygghet i att till exempel bli stoppad om han gjorde något partnern inte tyckte om. Kommunikationen blir för intervjupersonerna ett verktyg för att kunna ha helt och meningsfullt sex. Simon och Gagnon (1984) menar att de interpersonella skripten i interaktionerna möjliggör en kongruens mellan kulturella scenarier och intrapsykiska skript. När individer kommunicerar med varandra bildas en brygga mellan de båda individernas skript. Eftersom individer har olika intrapsykiska skript, är kommunikationen nödvändig för att uppleva sexet som meningsfullt och bra. Bättre kommunikation möjliggör mer kongruenta interpersonella skript mellan individerna.

5.3 Tongivande händelser för individers sexualitet

Berättelserna visar vissa återkommande faktorer som de flesta av intervjupersonerna har gemensamt. De berättar om vissa tongivande händelser eller möten som har präglat deras

sexualitet och hur de uppfattar sig själva och deras preferenser. De händelser som beskrivs har skett i olika former. Flera intervjupersoner berättade om specifika sexuella möten som har varit betydande för dem och deras sexualitet efter det. Andra förklarade hur de i samtal med deras vänner hade fått upp ögonen för nya sätt att se sin egen sexualitet och hur de efter dessa samtal ändrat förhållningssättet till sig själva. Centralt i dessa tongivande händelser är att de skett i en interaktion med en annan person, både genom sexuella möten eller samtal. Många av intervjupersonerna pratade återkommande om hur dessa händelser hade öppnat upp olika möjligheter för dem. Intervjupersonerna beskriver ofta dessa händelser som avgörande för hur de upplever sin sexualitet idag. Dessa möten och samtal som intervjupersonerna upplever har varit av stor vikt har vi valt att kalla dörröppnare.

5.3.1 Sexuella möten

Av de specifika händelser som intervjupersonerna redogjorde för kunde vi hitta flera tydliga mönster. Av de tongivande händelser som skedde genom sexuella möten fanns det flera faktorer som personernas berättelser delade. Dylan berättar om ett sexuellt möte där han träffade en person under en resa och delade en "lång, vild natt", han menade att detta var en ögonöppnare, och där båda var öppna för att "testa allt".

Det var verkligen en, en helt ny värld som öppnades. Jag trodde ju knappt på det innan. Utan jag hade någon slags normativ bild utav att det alltid är hon som vill mer åtminstone.

Dylan förklarar att denna händelse verkligen ändrade hans sätt att se och tänka på sex både när det kommer till den egna sexualiteten men också andras. Det sexuella mötet var av ett helt nytt slag, som utgjorde något han inte hade kunnat tänka sig förut, att den andra parten ville ha sex lika mycket, eller till och med mer än vad han ville, vilket därmed förändrade hans världsbild. Detta visar hur han tidigare haft en föreställning om vad sex innebär och hur det borde gå till. Han understryker hur det öppnade upp nya sätt att se hans sexualitet på. Dylan berättar att den här händelsen inte bara blev tongivande för hans sexualitet men också för hans syn på sex.

Den upplevelsen har nog snarare varit negativ för min relation idag. För jag har, där fick jag någon slags bild av hur bra det kunde var.

Dylan berättar att upplevelsen ändrade han sätt att se på sex så pass mycket att det även påverkat hans senare relationer. Hans bild av vad sex kan vara motsvarar inte den verklighet han lever i nu, vilket innebär att den händelsen skapade en idealbild för hur han vill ha sexuella möten. Love berättade om när han träffat en kvinna under längre tid som möjliggjorde att han kunde se sin egen sexualitet på ett annat sätt. Han berättade om en sexuell relation med en tio år äldre kvinna där relationen bestod av kontinuerliga sexuella möten. Den äldre kvinnans långa erfarenhet och trygghet i sin egen sexualitet beskrivs som avgörande för hans utvecklande av den egna sexualiteten på så sätt att han fått utrymme att upptäcka sina egna sexuella preferenser. Alex berättar om en specifik händelse som präglats av att hon träffat en person som gjort att hon för första gången känt att allting föll på plats. Hon berättade att det var en person som hon både tyckte väldigt mycket om men som hon också var attraherad av sexuellt som gjorde att "någonting släppte helt". Hon beskriver det som att det krävdes en trygghet, öppenhet och känslomässig koppling som gjorde att hon kunde få sin första orgasm.

5.3.2 Betydelsefulla samtal

Specifika händelser som präglat sexualiteten har även skett genom samtal med andra. I tidigare delar har vi visat hur kommunikationen upplevs som en väsentlig aspekt för intervjupersonernas förhållande till sexualiteten. Vårt material visar även hur specifika samtal, eller samtal med vissa personer har varit tongivande för deras upplevda sexualitet. Genom att prata om sexuella erfarenheter med vänner eller en partner har man möjliggjort för en ny förståelse som varit viktig för den egna sexualiteten. Sam berättade om hur han efter att ha kommunicerat och pratat med sin partner om sex för första gången kunnat förstå vad han tycker om och vill istället för att följa en viss standard för vad som förväntas ska funka. Intervjupersonerna berättar om hur samtal med vänner fungerat som en ögonöppnare för hur sex kan vara genom att sätta sina egna upplevelser i perspektivet av någon annans. För många har kommunikationen varit en nyckel för deras personliga insikter. Det sexuella mötet fick mening då det hade kombinerats med nya sätt att kommunicera kring sex. I detta kände flera intervjupersoner att händelsen hade fungerat som en dörröppnare.

De samtalen har ju fått mig att förstå att det finns mer att hämta av sex [...] så han kunde berätta för mig vad han hade varit med om och det fick mig att förstå att det finns ganska mycket att prova.

Citatet speglar hur Navid tack vare dessa samtal med sin äldre kusin möjliggjort för honom att hitta sin egen sexualitet. Han förklarade det som att han hade hittat sin egen sexualitet och hade accepterat vissa sexuella preferenser eller hur några kunde få lära sig vad de tyckte om sexuellt. Berättelserna speglar hur intervjupersonerna upplever att vissa sexuella möten eller personer varit avgörande för utvecklande av den egna sexualiteten. Vi tolkar detta som att personerna har, genom dörröppnare, kunnat skriva om sina sexuella skript. De sexuella skripten fungerar som ramverk för hur individen agerar i sexuella möten och är därmed även fungerar begränsande i vad som får göras och inte får göras. Dörröppnarna har möjliggjort för att skapa nya handlingsmönster för hur de har sex. Dörröppnarna kan även fungera förändrade i den aspekten att individen inte känner att hon kan gå tillbaka. Den påverkan dörröppnare har på individens sexuella skript kan inte göras ogjord. I Dylans fall blev upplevelsen avgörande för hur han såg på sex i senare möten och relationer.

6. Avslutande diskussion

I kommande avsnitt inleder vi med att återge vår frågeställning och ge en summering av de huvudsakliga aspekterna av vårt resultat. Vi fortsätter med att diskutera relationen mellan vårt summerade material och den tidigare forskning vi presenterat tidigare. Här vill vi visa hur vår uppsats bidrar till forskningsfältet genom att ställa den mot redan publicerad forskning. Vidare diskuteras hur våra valda teorier har påverkat vårt resultat och med vilka begränsningar det har fört med sig. I nästa del ställer vi vårt val av metod mot vårt sammanfattande material och redogör för hur metoden har format och påverkat vårt material. Avslutningsvis följer en sammanfattning där vi diskuterar de slutsatser vi kan dra från undersökningen och förslag på vidare forskning.

6.1 Summering av huvudresultat

I detta avsnitt kommer vi summera våra huvudresultat för att kunna redogöra för hur den upplevda sexualiteten förändras över tid, vilken betydelse specifika sexuella möten får för förändringen av den upplevda sexualiteten och vilken roll kommunikationen i sexuella möten spelar för förändringen av den upplevda sexualiteten. Intervjupersonerna ser sin sexualitet som en process eller en resa, intervjuerna visar hur individerna förhåller sig till normativa handlingssätt när de först blir sexuellt aktiva. De relaterar deras egna erfarenheter kring sex till huruvida de stämmer in eller inte på det traditionella narrativet. Dessa narrativa fungerar som en referensram för individens sexuella handlingar och hur de ser sin egen sexualitet.

Intervjuerna visar hur individers sexualitet inte står självständig utan görs i relation till andra och manifesteras i interaktionen med andra. Intervjupersonerna visar en process där deras normativa praktiker, med tiden, förändras och aspekten av att handla efter traditionella narrativ försvinner. Det finns mer meningsfulla sexuella interaktioner och mindre meningsfulla sexuella interaktioner. Det vi kan se från vårt material är att sexuella interaktioner som tagit plats i ett tidigare skede i intervjupersonernas liv har ofta inte tagit lika stor plats, eller haft en lika stor betydelse som andra senare sexuella interaktioner. Istället för att låta deras sexuella handlingar följa de traditionella narrativen, kan individerna istället i större grad handla efter deras egna narrativ. En central faktor var hur dessa förändringar skedde med olika interaktioner över tid. När de följer sina egna narrativ upplever de sexet mer meningsfullt, än när de följde ett normativt narrativ. Från materialet kan vi även se att en annan viktig aspekt för upplevelsen av meningsfulla sexuella möten är kommunikation där den fungerar som en brygga mellan olika individers förväntningar. Ett mindre centralt resultat som dock var återkommande visade att individer influeras av porr då den kan fungera som en inspirationskälla för att upptäcka nya saker och kan även ändra sättet man ser på sex. Berättelserna visar vissa återkommande faktorer som de flesta av intervjupersonerna har gemensamt. De berättar om vissa tongivande händelser eller möten som har präglat deras sexualitet och hur de uppfattar sig själva och deras preferenser. Många av intervjupersonerna pratade återkommande om hur dessa händelser hade öppnat upp olika möjligheter, eller dörrar för dem. Intervjupersonerna beskriver ofta dessa händelser som avgörande för hur de upplever sin sexualitet idag. Berättelserna speglar hur intervjupersonerna upplever att vissa sexuella möten eller personer varit avgörande för utvecklande av den egna sexualiteten. Dörröppnarna har möjliggjort för att skapa nya handlingsmönster för hur de har sex.

6.2 Resultat i relation till teori och tidigare forskning

Studiens teoretiska grund är identitetsteori och sexuella skript som båda härstammar från symbolisk interaktionism. Sexuella skript förklarar vad som guidar individers sexuella handlingar och identitetsteori förklarar hur individers självbild formas i interaktioner. Genom att kombinera teorierna har vi kunnat förstå hur sexualitet formas i interaktionerna. Detta genom att förstå vad som påverkar individers handlingsmönster genom skript i kombination med hur de formar sin sexualitet genom att speglas i andra utifrån Jenkins process av identifikation. Den betydelse interaktionerna har och hur vissa sexuella möten är tongivande för hur individer sexualitet ser ut, går att förstå genom att använda båda teorierna

tillsammans. Vi har inte hittat något större samband mellan gruppidentitet och sexualitetskapande och har därför inte kunnat hitta relevanta analyser på detta. Den centrala fokusen i analysen har varit på interaktioner och vilken roll de har för individers sexualitetskapande. Den centrala aspekten av vår studie fokuserar på individers interaktioner. Detta gör att materialet blir lätt att kartlägga, då samlag, sex och andra sociala beteenden sker i interaktion med andra.

Intervjupersonerna redogör för hur deras sexuella interaktioner kan ha en mindre eller en större meningsfullhet för deras sexualitetskapande. De sexuella mötena som präglades av en tydlig kommunikation upplevs som betydelsefulla för individens sexualitet, medan de interaktionerna med lite, eller ingen kommunikation upplevs som dåliga eller inte lika betydelsefulla. Miller och Byers (2004) undersöker heterosexuella par och hur deras förväntningar går ihop med verkligheten, de visar att de paren som upplever att de har en god kommunikation också har en mindre diskrepans mellan förväntningar och verklighet. Båda studierna visar på hur kommunikation är centralt för ett positivt meningskapande kring sex. Miller och Byers menar att kommunikationen fungerar som en brygga mellan förväntningar och verklighet, för våra intervjupersoner resulterade en god kommunikation i en meningsfull sexuell interaktion.

Resultatet av Horne och Zimmer-Gembecks (2005) studie visar att kvinnor med mer erfarenhet upplever en större sexuell subjektivitet och ett större självförtroende än de med mindre erfarenhet. Detta liknas vid hur våra intervjupersoner upplevde större sexuell meningsfullhet efter dem haft fler sexuella interaktioner. Resultaten liknar varandra även om olika aspekter undersöktes. Horne och Zimmer -Gembeck undersökte detta genom mått på lycka och självförtroende vi undersökte interaktionens betydelse. Båda fallen visar hur en större grad av sexuell erfarenhet har positiva utfall för individers upplevelse av deras sexualitet. Fler studier som visar på kommunikationens positiva resultat är Green och Faulkner (2005) som redogör för hur normer påverkar kommunikationen mellan par som sedan påverkar deras upplevda sexuella tillfredsställelse. Vår studie visar att sexuell tillfredsställelse är en del av sexualiteten och bra sex, men att den goda kommunikationen är den mest centrala faktorn för deras meningskapande.

Morrison m.fl. (2014) kartlägger och redogör för hur unga män använder sig av olika skript i olika sexuella möten och med olika sexuella partners. Deras studie visar hur normer påverkar

skriptskapandet och resulterar i en påverkan på männens sexuella handlande. Våra resultat visar också på hur normer är en central faktor i hur individer agerar och skapar skript, men åverkan av normerna är betydligt större i början av individers sexdebut än senare i livet. Den centrala skillnaden är hur våra intervjupersoner indikerar på hur skripten skapas mellan två personer under den sexuella interaktionen, snarare än att de är statiska i mötet med olika partners som Morrison, Masters, Wells, Casey, Beadnell och Hoppe visat.

Löfgren-Mårtensson och Månsson (2010) presenterar i sin studie att porr kan fungera som en källa till information och ändra hur man ser på sex, där individer skapar sig en annan referensram för hur de skulle kunna ha sex, men också agera normaliserande. Båda studierna diskuterar betydelsen av porr för individers sexualitet, och hur den influerar individers sexuella skript. Vår studie visar hur porren fungerade delvis som en inspirationskälla för individerna men också hur porren agerade som en dörröppnare som fick individerna att upptäcka sina preferenser.

6.3 Resultat i relation till metodval

Genom en fenomenologisk ansats har vi låtit individer berätta hur deras olika sexuella möten har präglat dem över tid. Den fenomenologiska ansatsen har möjliggjort för oss att undersöka individens egna upplevelser däremot kan ansatsen vara begränsande för vårt resultat. Som forskare kan vi bara utgå från det intervjupersonerna väljer att berätta om, de kan ha upplevt saker som de uteslutit eller glömt. Dessa händelser kan ha varit centrala för deras sexualitet och meningsskapande kring det utan att de vet om det eller vill berätta det. Det gör att vår analys endast är baserad på de berättelser vi fått. Då urvalet baserades på personer som själva ville prata om sex och sexualitet fick vi en urvalsgrupp där alla beskrev sig själva som väldigt sexuella och öppna. Detta innebär att resultaten också till stor del kanske speglar hur sexualitet görs och formas för personer som känner sig sexuella och öppna. Homogeniteten i gruppen kan ha påverkat resultaten då gruppens placering i samhället innebär att alla har ett liknande språk, där de har fått redskap för att uttrycka sig på vissa sätt. Ingen av intervjupersonerna hade heller svårt att uttrycka sig när vi ställde frågor kring deras upplevelser om sex och sexualitet.

6.4 Sammanfattande slutsats

Genom denna studie kan vi förstå att individers sexualitet formas i interaktionen med andra människor. Det finns många aspekter som formar individens sexualitet. De interaktioner som upplevs meningsfulla är de interaktioner där individen upplever att hon inte längre följer ett normativt handlings sätt utan utvecklar en tydlig egen sexualitet. Det som individen upplever som mest centralt för sexualiteten är specifika händelser eller personer som de känner har ändrat deras syn och förståelse kring sin egen sexualitet på ett avgörande sätt.

Intervjupersonerna ser sin sexualitet som en process där det finns en individuell sexualitet bestående av personliga preferenser att upptäcka. Denna synen på sexualitet kan dock också förstås som en annan typ av norm. Även om normerna för de sexuella handlingarna förändras och upplevs mer personliga följer detta fortfarande normen för hur den sexuella resan ser ut. Detta kan förstås som att intervjupersonerna följer en underförstådd förväntning kring sexualiteten som en process eller resa. Detta kan tolkas som att när individerna bryter från en viss norm så utesluter inte det att de fortfarande följer annan.

Fortsatt forskning skulle vidare kunna undersöka det vi valt att kalla för dörröppnare och deras egenskaper. Om vi följer premissen att dörröppnare förekommer vid forandet i individers sexualitet, skulle det också kunna tänkas att dessa dörröppnare förekommer i andra aspekter av forandet av personers självbild. När det kommer till sexualiteten kan vi se att det inte endast är en kontinuerlig utveckling utan också till stor del formas av specifika händelser vilka upplevs som avgörande. Vi tror att det skulle kunna finnas dörröppnare även i andra aspekter av livet. En mer omfattande studie skulle kunna använda sig av en mer heterogen urvalsgrupp för att se huruvida det går att hitta dörröppnare i ett större och bredare urval. En intressant aspekt hade varit vad som karaktäriserar en dörröppnare och om det finns vissa idealtyper för dem.

Referenser

- Aspers, P. (2013). *Etnografiska Metoder* (2:a uppl.). Malmö: Liber.
- Berntson, M., Hoffman, K., & Luff, T. (2013). College as Context: Influences on Interpersonal Sexual Scripts. *Sexuality & Culture*, 18(1), 149-165.
<http://dx.doi.org/10.1007/s12119-013-9180-7>
- Blumer, H. (1969). *Symbolic interactionism* (1:a uppl.). Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Burke, P., & Stets, J. (2009). *Identity theory* (1:a uppl.). New York, NY: Oxford University Press.
- Byers, E., & Demmons, S. (1999). Sexual satisfaction and sexual self-disclosure within dating relationships. *Journal Of Sex Research*, 36(2), 180-189.
<http://dx.doi.org/10.1080/00224499909551983>
- Denscombe, M. (2000). *Forskningshandboken* (1:a uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Fallis, E., Rehman, U., & Purdon, C. (2013). Perceptions of Partner Sexual Satisfaction in Heterosexual Committed Relationships. *Archives Of Sexual Behavior*, 43(3), 541-550.
<http://dx.doi.org/10.1007/s10508-013-0177-y>
- Gadamer, H.G. (2010) Om förståelsens cirkel. I Konrad Marc-Wogau (Red) *Filosofin genom tiderna* (2:a uppl. s.102-110) Thales: Stockholm
- Gordon, L., & Silva, T. (2015). Inhabiting the Sexual Landscape: Toward an Interpretive Theory of the Development of Sexual Orientation and Identity. *Journal Of Homosexuality*, 62(4), 495-530. <http://dx.doi.org/10.1080/00918369.2014.986417>
- Greene, K., & Faulkner, S. (2005). Gender, Belief in the Sexual Double Standard, and Sexual Talk in Heterosexual Dating Relationships. *Sex Roles*, 53(3-4), 239-251.
<http://dx.doi.org/10.1007/s11199-005-5682-6>
- Hald, G., & Malamuth, N. (2007). Self-Perceived Effects of Pornography Consumption. *Archives Of Sexual Behavior*, 37(4), 614-625. <http://dx.doi.org/10.1007/s10508-007-9212-1>
- Horne, S., & Zimmer-Gembeck, M. (2005). Female sexual subjectivity and well-being: Comparing late adolescents with different sexual experiences. *Sexuality Research And Social Policy*, 2(3), 25-40. <http://dx.doi.org/10.1525/srsp.2005.2.3.25>
- Jenkins, R. (2008). *Social identity* (1:a uppl.). New York: Routledge.
- Karlström, C. (2016). *BDSM: paradoxernas praktiker* (Doktorsavhandling, Health and Society Doctoral Dissertation, 2). Malmö: Malmö högskola. Tillgänglig:
<http://dspace.mah.se:8080/dspace/handle/2043/20125>
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009) *Den kvalitativa forskningsintervjun* (2:a uppl.). Lund:

Studentlitteratur AB.

- Longmore, M. (1998). Symbolic interactionism and the study of sexuality. *Journal Of Sex Research*, 35(1), 44-57. <http://dx.doi.org/10.1080/00224499809551916>
- Löfgren-Mårtenson, L., & Månsson, S. (2010). Lust, Love, and Life: A Qualitative Study of Swedish Adolescents' Perceptions and Experiences with Pornography. *Journal Of Sex Research*, 47(6), 568-579. <http://dx.doi.org/10.1080/00224490903151374>
- McCabe, J., Tanner, A., & Heiman, J. (2009). The Impact of Gender Expectations on Meanings of Sex and Sexuality: Results from a Cognitive Interview Study. *Sex Roles*, 62(3-4), 252-263. <http://dx.doi.org/10.1007/s11199-009-9723-4>
- Miller, S., & Byers, E. (2004). Actual and desired duration of foreplay and intercourse: Discordance and misperceptions within heterosexual couples. *The Journal Of Sex Research*, 41(3), 301-309. <http://dx.doi.org/10.1080/00224490409552237>
- Morrison, D., Masters, N., Wells, E., Casey, E., Beadnell, B., & Hoppe, M. (2014). "He Enjoys Giving Her Pleasure": Diversity and Complexity in Young Men's Sexual Scripts. *Archives Of Sexual Behavior*, 44(3), 655-668. <http://dx.doi.org/10.1007/s10508-014-0354-7>
- Mueller, K., Rehman, U., Fallis, E., & Goodnight, J. (2015). An Interpersonal Investigation of Sexual Self-Schemas. *Archives Of Sexual Behavior*, 45(2), 281-290. <http://dx.doi.org/10.1007/s10508-015-0638-6>
- Reynolds, L. (2003). *Handbook of symbolic interactionism* (1:a uppl.). Walnut Creek Calif. [etc.]: Altamira Press.
- Simon, W., & Gagnon, J. (1984). Sexual scripts. *Society*, 22(1), 53-60. <http://dx.doi.org/10.1007/bf02701260>
- Simon, W., & Gagnon, J. (2003). Sexual Scripts: Origins, Influences and Changes. *Qualitative Sociology*, 26(4), 491-497. <http://dx.doi.org/10.1023/b:quas.0000005053.99846.e5>
- Stryker, S. (1980). *Symbolic interactionism* (1:a uppl.). Menlo Park, Calif. [u.a.]: The Benjamin/Cummings Publ.
- Stein, A. (1989). Three Models of Sexuality: Drives, Identities and Practices. *Sociological Theory*, 7(1), 1. <http://dx.doi.org/10.2307/202059>
- Vetenskapsrådet (2015) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>. (Hämtad 2017-03-14)
- Weinberg, M., Williams, C., Kleiner, S., & Irizarry, Y. (2010). Pornography, Normalization,

and Empowerment. *Archives Of Sexual Behavior*, 39(6), 1389-1401.

<http://dx.doi.org/10.1007/s10508-009-9592-5>

Widerberg, K. (2005). *Kvalitativ forskning i praktiken* (1:a uppl.). Enskede: TPB.

Bilaga 1

Intervjuguide

Berätta varför du ville delta?

Berätta med egna ord hur du ser dig själv?

- hur tror du andra ser dig?

Berätta om när du först blev intresserad av sex och hur den utvecklingen har sett ut?

Kan du berätta lite om hur dina sexuella relationer sett ut?

- vilka typer av sexuella förhållanden har du haft?
- hur länge har du varit sexuellt aktiv?
- hur tror du andra uppfattar dig?

Finns det någon sexuell erfarenhet som du känner har påverkat dig på något sätt?

I vilka situationer och sammanhang tänker du på dina gränser?

- i vilka situationer blir det tydligt?
- i vilka situationer blir dina preferenser tydliga?

Finns det något som du tycker definierar dig som en sexuell person?

Finns det något du tycker jag borde fråga dig?

Bilaga 2

Kodschema

1. Kommunikation

1.1 Tydlig Kommunikation

1.1.1 Tillit / trygghet

1.1.2 Intimitet

1.2 Otydlig kommunikation

1.2.1 Sårbarhet

1.2.2 Utelämnande

1.3 Samtal

1.3.1 Med vänner

1.3.2 Med partner

1.4 Som verktyg för att upptäcka preferenser

2. Självbeskrivningar

2.1 Könsroller

2.1.1 Beskyddande

2.1.2 Manlig

2.2 Öppen

2.2.1 Sexuell

2.2.2 Sökande

2.2.3 Nyfiken

2.2.4 Lättsamt

2.2.5 Obrydd

3. Omständigheter

3.1 Miljö

3.1.1 Hemmaplan

3.1.2 Utomlands

3.1.3 Fest

3.2 Berusning

3.2.1 Narkotika

3.2.2 Alkohol

3.3 Sinnesstämning

3.3.1 Stress

3.3.2 Tidsbrist

4. Normer

4.1 Förväntningar

4.1.1 På att vara sexuell

- 4.1.2 På att ha en sexualitet
- 4.1.3 På att ha sex
- 4.1.4 På att tillfredsställa sin partner
- 4.1.5 På att vara sexig
- 4.1.6 Ej uppfyllda förväntningar
- 4.1.7 Uppfyllda förväntningar

4.2 Referensram

- 4.2.1 Handlingar som följer ramen
- 4.2.2 Handlingar som inte följer ramen

5. Sex

5.1 Syn på sex

- 5.1.1 Sex som en helhet
- 5.1.2 Sex som fullständigt
- 5.1.3 Nivåer av riktighet
- 5.1.4 Genuinitet
- 5.1.5 Viktigt

5.2 Funktioner av sex

- 5.2.1 Bekräftelse
- 5.2.2 Att bli sedd
- 5.2.3 Skapar band
- 5.2.4 Givande

5.3 Skilt från sex

- 5.3.1 Onani
- 5.3.2 Porr
- 5.3.3 Fantasi

5.4. Typer av sexuella relationer

- 5.4.1 Monogama förhållanden
- 5.4.2 Kk-förhållanden
- 5.4.3 Tillfälliga sexuella möten
- 5.4.4 Engångsligg

6. Spegling

6.1.Spegling genom vänner

- 6.1.2 Genom samtal
- 6.1.3 Genom förväntningar

6.2 Spegling genom sexpartner

- 6.2.1 genom samtal
- 6.2.2 genom samlag

7. Erfarenheter

7.1 Introduktion

- 7.1.1 Till porr

7.1.2 Till första samlaget

7.1.3 Till bra sex

7.1.4 Till onani

7.2 Dörröppnare

7.2.1 Ögonöppnare

7.2.2 Insiktsgivande

7.2.3 Bryter normer

7.2.4 Nya handlingsmönster

7.2.5 Upptäckt av preferenser

7.2.6 Upptäckt av gränser

7.2.7 Genom samtal

7.2.8 Genom sexuella möten

7.2.9 Genom relationer

7.3 Sexuella möten

7.3.1 Meningsfulla

7.3.2 Inte meningsfulla